

BETÆNKNING**Afgivet af udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om folkeskolen
(Ændringer af regler om undervisningens indhold, organisering, tilrettelæggelse, elevantal, social kontaktordning og skolelederuddannelse)

FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut, næstformand
Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen den 5. oktober 2021 under EM2021 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag søger at foretage ændringer i loven om folkeskolen på seks områder. Konkret består de foreslåede ændringer i en bemyndigelse til at fastsætte regler om reduktion af det maksimale antal elever i en klasse, udskillelse af faget historie fra faget samfundsfag, således at historie fra august 2023 bliver et selvstændigt fag samt regulering af fagområdet lokale valg, så disse bliver færre og mere konkrete med særligt fokus på de praktisk-musiske fag. Derudover foreslås der en præcisering af teknologiforståelse, således at IT, digital dannelse og færden integreres i alle fag, hvor dette findes naturligt. Naalakkersuisut foreslår ydermere en lovfæstelse af en social kontaktordning på skoler og fastsættelse af krav om ledelsesuddannelse for skoleledere.

2. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

3. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets

spørgsmål og tilhørende besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag. Besvarelserne vil i nødvendigt omfang blive inddraget under udvalgets behandling af forslaget.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut med nærværende forslag, vil sikre det nødvendige hjemmelsgrundlag for flere forslag som har været drøftet i Inatsisartut de seneste år. Til behandlingen af nærværende forslag gennemgås de enkelte dele i forslaget punktvis.

4.1 Elevantal

Med nærværende forslag gives der mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om reduktion af det maksimale antal elever i en klasse, såfremt der er afgørende hensyn til elevernes trivsel og læring, der taler for dette. I den nugældende Inatsisartutlov om folkeskolen fremgår det alene, at elevtallet ved skoleårets begyndelse ikke må overstige 26 elever. Forslaget sikrer altså hjemmel til, at Naalakkersuisut kan udstede en bekendtgørelse på området.

Udvalget bemærker, at bestemmelsen er en kan-bestemmelse, hvilket betyder, at der ikke er krav til Naalakkersuisut om udstedelse af en bekendtgørelse, før Naalakkersuisut finder dette nødvendigt. Udvalget konstaterer på baggrund af Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål, at der ikke på nuværende tidspunkt foreligger et bestemt tidspunkt for udnyttelsen af bestemmelsen om at udarbejde en bekendtgørelse omkring elevantal.

I sin besvarelse af udvalgets spørgsmål forklarer Naalakkersuisut, at en vurdering af hensyn, der kan ligge til grund for krav om reduktion af elevantal, kan drøftes med kommunerne og andre relevante interessenter, hvilket blandt andet kan ske igennem løbende dialog ved møder, konferencer, rådgivning og lignende. Naalakkersuisut skriver endvidere til spørgsmålet om, hvorvidt aktører skal melde ind med behov, eller om beslutningen om hensyn, der kan ligge til grund for krav om reduktion tages af Naalakkersuisut selv:

”Spørgsmålet forudsættes at blive nærmere afklaret i forbindelse med den administrative regelfastsættelse, som forventes at ske i tæt dialog med kommunerne, hvilket i øvrigt er en generel forudsætning med henblik på at sikre en koordineret og effektiv tilgang til udfordringerne på folkeskoleområdet.”

(Udvalgets fremhævning)

Udvalget finder dette svar tilfredsstillende.

Udvalget er opmærksom på, at en reduktion i elevantal i de enkelte klasser kan betyde et behov for at ansætte yderligere lærere på de enkelte skoler. I sin besvarelse til udvalget skriver Naalakkersuisut, at et spørgsmål om, hvorvidt der følger penge med i forbindelse med oprettelse af flere klasser som konsekvens af en reduktion af elevantal i enkelte klasser;

”(...) i givet fald vil indgå som et naturligt element i forhandlingerne med kommunerne i forbindelse med en sådan administrativ regulering”

Udvalget har tiltro til, at Naalakkersuisut i samarbejde med kommunerne kan komme

frem til et resultat som er tilfredsstillende for både Selvstyret og skolerne, og at der ikke gås på kompromis med børnenes tarv og krav på læring.

4.2 Historie som selvstændigt fag

Udvalget bemærker, at forslaget indeholder en ændring i lovens kapitel 4 om undervisningens indhold, organisering og tilrettelæggelse. Ændringen vil betyde, at fagområdet kultur og samfund, nu vil indeholde historie som selvstændigt fag. Med den nugældende lovgivning indgår historie i faget samfundsfag, og er dermed ikke et selvstændigt fag. Udvalget ser med tilfredshed på denne bestemmelse, idet der i flere år har været kritik af elevernes kendskab til Grønlands historie.

I relation til det kommende arbejde med at etablere historie som selvstændigt fag i folkeskolen, vil udvalget henlede Naalakkersuisuts opmærksomhed på vigtigheden i prioriteringen af fagene, på fagområdet kultur og samfund, idet konsekvensen af bestemmelsen må forventes at være færre timer til fagene samfundsfag, religion og filosofi.

Udvalget kan konstatere, at nærværende bestemmelse først træder i kraft i august 2023. Dette bunder i behov for ændringer i bekendtgørelsen om trinmål, fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder og bekendtgørelsen om den afsluttende evaluering i folkeskolen. Derudover vil der blandt andet være arbejde med at ændre læreplaner og undervisningsmateriale. Naalakkersuisut oplyser i svar til udvalget, at:

”Uddannelsesstyrelsen har påbegyndt arbejde med udarbejdelse af reviderede fagformål og læringsmål for alle fag og fagområder. Fagformål og læringsmål for det nugældende fag samfundsfag, som i dag også omfatter historie, vil blive opdelt i henholdsvis samfundsfag og historie så fagenes særskilte profiler bliver tydeligere.”

I relation til ovenstående konstaterer udvalget, at udskillelsen af historie til et selvstændigt fag ikke er ensbetydende med, at der skal afholdes prøver i faget. Dog noterer udvalget sig, at en tilføjelse af faget historie i bekendtgørelsen om den afsluttende evaluering i folkeskolen, vil betyde, at departementet for uddannelse vil kunne bestemme, om der afholdes skriftlige prøver i blandt andet faget historie.

Afslutningsvis bemærker udvalget med glæde, at nærværende bestemmelse vil gælde for alle trin i folkeskolen.

4.3 Lokale valg

Udvalget ser med glæde på formålet om særligt at styrke de praktisk-musiske fag i folkeskolen. I Danmarks Evalueringsinstituts (EVA) evalueringsrapport fra 2015 med titlen ”Grønlands folkeskole” beskrives fagområdet lokale valg således:

Fagområdet lokale valg, der dækker over alle de praktisk-musiske fag, er tænkt som et område, hvor skolen kan trække på lokale ressourcepersoner og den lokale kultur, og der er derfor lagt op til, at skolebestyrelserne foreslår, og kommunalbestyrelserne godkender, de konkrete læreplaner for disse fag.

(Udvalgets fremhævning)

Udvalget kan konstatere ud fra nærværende forslags bemærkninger, såvel som konklusioner fra evalueringsrapporten, at dette ikke er sket. Udvalget vil hertil påpege, at det i evalueringsrapporten fremgår, at flere skoler giver udtryk for, at faget lokale valg er for ukonkret, og at man mister en del af fagligheden i de enkelte fag som indgår i lokale valg. Samtidig fremgår det af nærværende forslags bemærkninger, at ingen kommunalbestyrelser har udarbejdet læreplaner for faget.

Det er udvalgets klare opfattelse, at lovgivningen skal være anvendelig i praksis. Derfor anser udvalget også ændringen af bestemmelsen om lokale valg for nødvendig. Udvalget vil dog anbefale Naalakkersuisut, at der efter en årrække med den nye bestemmelse, udarbejdes en evaluering, så Naalakkersuisut sikrer, at bestemmelsen faktisk lever op til de ønskede mål.

Udvalget bemærker, at ikke alle fagene på det praktisk-musisk fagområde er obligatoriske for alle trin i folkeskolen. For en visuel forståelse heraf, har udvalget udarbejdet nedenstående tabel.

Tabel 1: Oversigt over obligatoriske fag, tværfaglige forløb og valgfag fordelt på trin for fagområdet lokale valg			
Trin	Obligatoriske fag:	Tværfaglige forløb i:	Valgfag:
Yngstetrinnet	- Idræt - Kunst	Musik samt Håndværk og Design	
Mellemtrinnet	- Kunst - Idræt - Håndværk og Design - Musik - Hjemkundskab	Musik samt Håndværk og Design	
Ældstetrinnet	- Idræt - Hjemkundskab		- Kunst - Håndværk og Design - Musik - Teknologiforståelse - Lokale muligheder

Tabel 1 viser, at der for yngstetrinnet for lokale valg indgår idræt og kunst som obligatoriske fag. Udvalget konstaterer, at baggrunden for det begrænsede antal obligatoriske fag bunder i et ønske om ikke at have for mange fag på dette trin. For mellemtrinnet er der væsentlig flere obligatoriske fag. Ældstetrinnet har, som yngstetrinnet færre fag, men har til gengæld mulighed for at tage valgfag. Udvalget noterer sig, at idræt er det eneste fag, under lokale valg, som er

obligatorisk på alle trin.

Udvalget mener, at ovenstående fordeling er fornuftig, og er af den opfattelse, at indholdet i fagområdet lokale valg forventeligt vil afbøde nogle af de udfordringer som skolerne og kommunerne har haft.

Tabel 2: Oversigt over inddeling af fag og discipliner under fagområdet "det praktisk-musiske område"	
Det praktisk-musiske område	
Fag:	Disciplin:
Hjemkundskab	
Musik	Sang
	Bevægelse
	Drama
Idræt	Udeliv
Kunst	Arkitektur
Håndværk og Design	Sløjd
	Håndarbejde

Det er udvalgets forståelse af tabel 2, at der nu bliver mere klare rammer for, hvad de enkelte fag skal indeholde. Udvalget noterer sig, på baggrund af Naalakkersuisuts besvarelse, at de enkelte discipliner ikke skal anses som udtømmende for faget, men at disse skal medinddrages i de enkelte fag.

4.4 Teknologiforståelse

Udvalget anser det for positivt, at teknologiforståelse, digital færden og digital dannelse præciseres i folkeskoleloven. Udvalget glæder sig også over, at Naalakkersuisut vil sørge for at disse discipliner indgår i læreplanerne, således at skolerne får klare rammer, og ikke skal være i tvivl om, hvornår IT skal inddrages i undervisningen. Udvalget har tiltro til at skolerne såvel som lærerne ved, hvornår IT er en naturlig del af undervisningen.

4.5 Social kontaktordning

Udvalget bemærker, at der i kommentaren på høringssvaret fra Kommuneqarfik Sermersooq fastslås, at den eller de personer, der varetager den sociale kontaktordning godt kan dække flere skoler på en gang. Udvalget finder dette positivt, da rekruttering af relevant arbejdskraft kan være en udfordring. Udvalget anser derfor også de brede krav til kvalifikation som en større sikkerhed for, at skolerne får ansat den eller de helt rigtige personer til at varetage den sociale kontaktordning.

I årene 2012-2015 fandtes projektet "Skolefe". Projektet gjorde det muligt for skoler at søge om penge til aktiviteter og aflønning af en person på timelærerløn. Udvalget kan forstå på Naalakkersuisut, at skolefeer på nogle skoler blev afløst af en socialrådgiverordning. Udvalget ser ligheder mellem forslagens sociale kontaktordning og skolefeordningen, idet målene i store

træk er ens; at sikre støtte og omsorg til børn og unge, som ikke er af faglig karakter. Udvalget konstaterer, at en af de væsentlige forskelle mellem den sociale kontaktordning og skolefeordningen er, at den sociale kontaktordning bliver obligatorisk ved vedtagelsen af nærværende forslag, samt at der stilles uddannelsesmæssige krav til de, der varetager opgaven.

Der har tidligere været et forslag på dagsordenen i Inatsisartut, der har visse ligheder med den sociale kontaktordning (EM2020/54). Det daværende forslag blev positivt modtaget af Inatsisartutmedlemmerne og det daværende Naalakkersuisut. Udvalget kan kun tilslutte sig Naalakkersuisuts ønske om at styrke elever, og hjælpe dem med de udfordringer, som kan vanskeliggøre deres muligheder for at opnå et tilfredsstillende folkeskoleforløb.

4.6 Skolelederuddannelse

Mulighederne for at tage skolelederuddannelsen inden for tre år fra ansættelsestidspunktet finder udvalget positivt. Det viser en vis fleksibilitet i forhold til mulige rekrutteringsudfordringer. I den nugældende lov er skolelederuddannelse frivilligt, og gennemføres af skoleledere, som er motiverede for dette, og som finder tid og overskud hertil. En ændring af loven, vil som konsekvens betyde at skoleledere, skal være forberedte på at studere ved siden af arbejdet som skoleleder, såfremt de ikke har en skolelederuddannelse i henhold til fastsatte regler af Naalakkersuisut efter samråd med kommunalbestyrelserne.

Udvalget er opmærksom på, at ændringen ikke vil være gældende for skoleledere, der allerede er ansat som skoleledere inden bestemmelsens ikrafttræden. Idet bestemmelsen først træder i kraft 1. januar 2023, vil personer som ansættes indtil da ikke være omfattet af denne.

Udvalget konstaterer desuden, at Naalakkersuisut er forpligtet til at udarbejde en bekendtgørelse på området, hvor der fastsættes regler om en skolelederuddannelse. Det fremgår desuden, at Naalakkersuisut skal inddrage kommunalbestyrelserne, da de er arbejdsgivere for skoleledere. Det er udvalgets opfattelse, at denne konstellation vil give det bedste udbytte.

4.7 Ændringsforslag fra Naalakkersuisut

Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisut har fremlagt ændringsforslag forud for andenbehandlingen. Udvalget noterer sig, at ændringsforslaget udelukkende er rettelser og præciseringer af den grønlandske udgave af forslaget.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet under forslagens almindelige bemærkninger.

Det er her anført, at den sociale kontaktordning ”*anslås at medføre en merudgift på 400.000 kr. per socialrådgiver, eller anden lønudgift afhængig af den pågældendes faglige baggrund og kvalifikationer*”.

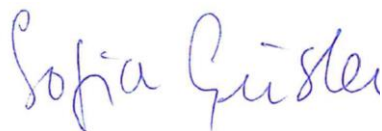
For skolelederuddannelse anslås de økonomiske konsekvenser at medføre en merudgift på 576.000 kr. for kommunerne til sammen.

Der forventes ikke at være økonomiske konsekvenser for de resterende fire dele af forslaget. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme for de resterende dele af forslaget. Skulle de bestemmelser, som angives ikke at medføre økonomiske konsekvenser, mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes inden for de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

6. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Sofia Geisler
Formand

Doris Jakobsen Jensen
Næstformand

Mariia Simonsen

Nivi Olsen

Mette Arge-Hammeken

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende: Skriftlige spørgsmål til EM2021/134 om forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om folkeskolen

15-10-2021
Sagsnr. 2020 - 21166
Akt nr. 18180010

Kære medlemmer af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Jeg takker for udvalgets spørgsmål af 11. oktober i forbindelse med behandlingen af dagsordenspunkt EM2021/134 om forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om folkeskolen.

Jeg har i det følgende valgt at besvare spørgsmålene ved at gengive hvert spørgsmål og indsætte svar i umiddelbar forlængelse af spørgsmålene.

Elevantal:

1. Forventes der at blive udarbejdet en bekendtgørelse i nærmeste fremtid?

Svar:

Spørgsmålet om tidshorizont for udnyttelsen af den i forslaget nævnte bemyndigelse beror navnlig på de drøftelser med kommunalbestyrelserne og øvrige aktører, som en sådan regulering vil forudsætte. Naalakkersuisut agter at iværksætte sådanne drøftelser efter forslaget's færdigbehandling. Det er derfor ikke muligt på det foreliggende grundlag at tidsfastsætte udnyttelsen af bestemmelsen allerede på nuværende tidspunkt.

2. Hvordan kunne en bekendtgørelse for nærværende bestemmelse se ud i praksis?

Svar:

Det fremgår af bemyndigelsesbestemmelsens ordlyd, at reglerne om reduktion af det maksimale elevantal skal være begrundet i afgørende hensyn til elevernes læring og trivsel. I overensstemmelse hermed vil en bekendtgørelse kunne indeholde bestemmelser om reduktion af elevantallet, når væsentlige hensyn til fagligheden i undervisningen, herunder i forhold til gunstige læringsforhold og godt socialt miljø i klassen, taler herfor. Reglerne vil i den forbindelse også skulle inddrage spørgsmålet om at sikre en tilstrækkelig faglig og social dynamik i klassen, hvilket kan være ensbetydende med nogle nedre grænser for reduktionen af elevantallet.

De omhandlede administrativt fastsatte regler kunne eksempelvis omhandle reduktion af elevantallet ud fra fysiske rammer i form af klasserumsstørrelse. Det kan også være omstændigheder, hvor der ud fra pædagogiske hensyn påvises fordele ved at etablere mindre klassestørrelser. Det kan ligeledes dreje sig om f.eks. elevgruppens sammensætning, som kan tale for, at der bør være færre elever i klassen, herunder bl.a. i tilfælde af mange elever med særlige behov.

3. Hvordan vil Naalakkersuisut vurdere, hvilke hensyn, der kan ligge til grund for krav om reduktion af elevantal?

Svar:

Vurderingen vil tage afsæt i spørgsmålet om, hvorvidt de under besvarelsen af spørgsmål 3 nævnte omstændigheder gør sig gældende. Dette vil ske på baggrund af Naalakkersuisuts almindelige tilsyn med området, jf. nærmere nedenfor under besvarelsen af spørgsmål nr. 16, samt drøftelser med kommunerne og andre relevante interessenter.

- a. Skal kommunalbestyrelserne eller skolerne melde ind til Naalakkersuisut om deres behov eller vil det udelukkende være en beslutning som Naalakkersuisut tager?

Svar:

Spørgsmålet forudsættes at blive nærmere afklaret i forbindelse med den administrative regelfastsættelse, som forventes at ske i tæt dialog med kommunerne, hvilket i øvrigt er en generel forudsætning med henblik på at sikre en koordineret og effektiv tilgang til udfordringerne på folkeskoleområdet.

4. Vil der følge penge med, hvis man som skole er nødsaget til at ansætte flere lærere i forbindelse med, at antallet af elever i en klasse reduceres, og der dermed skal oprettes flere klasser?

Svar:

Det berørte spørgsmål forventes i givet fald at indgå som et naturligt element i forhandlingerne med kommunerne i forbindelse med en sådan administrativ regulering.

Historie som selvstændigt fag:

5. Hvordan vil man sikre, at fagene samfundsfag, religion og filosofi ikke underprioriteres i forhold til historiefaget, når der skal udarbejdes timetal for fagene?

Svar:

Lovgivningen fastsætter minimumstimetal for undervisningen på alle trin. De kommunale myndigheder fastsætter og fordeler timetal for de enkelte fag og fagområder. For alle fag og fagområder skal timetallene fastsættes, så undervisningen kan leve op til de centralt fastsatte fagformål og læringsmål. Dette gælder også fagene samfundsfag, religion og filosofi samt historie. Uddannelsesstyrelsen har påbegyndt arbejdet med udarbejdelse af reviderede fagformål og læringsmål for alle fag og fagområder. Fagformål og læringsmål for det nugældende fag samfundsfag, som i dag også omfatter historie, vil blive opdelt i henholdsvis samfundsfag og historie så fagenes særskilte profiler bliver tydeligere.

6. Hvordan har de enkelte skoler prioriteret timetallet på fagområdet samfundsfag, religion og filosofi de sidste 2 år?

Svar:

På landsplan blev der i 2020 i gennemsnit undervist i 38,31 klokketimer (ca. 51 undervisningstimer af 45 minutter) om året i samfundsfag og 33,11 klokketimer (ca. 44 undervisningstimer af 45 minutter) i religion og filosofi på alle klassetrin.

På landsplan blev der i 2019 i gennemsnit undervist i 39,45 klokketimer (ca. 53 undervisningstimer af 45 minutter) om året i samfundsfag og 32,15 klokketimer (ca. 43 undervisningstimer af 45 minutter) i religion og filosofi på alle klassetrin.

Nedenfor er opgjort kommunernes samlede og gennemsnitlige timetal for samfundsfag og religion/filosofi. Der findes dog ingen opgørelser over, hvordan fagene har indgået i tværfaglige og emneorienterede forløb samt projektopgaver.

2020						
Kommune	Avannaata	Kujalleq	Qeqertalik	qeqqata	sermersooq	Totalt
Antal klasser	124	54	70	80	150	478
Samfundsfagstimer	4987,37	1886	2541,95	3198,6	5697,15	18311,07
Rel/Fil timer	4212,3	1826	2200,95	2911,95	4674,85	15826,05
timer/klasse						
Samf	40,22	34,93	36,31	39,98	37,98	38,31
Rel/Fil	33,97	33,81	31,44	36,40	31,17	33,11
2019						
Kommune	Avannaa	Kujalleq	Qeqertalik	qeqqata	sermersooq	total
Antal klasser	130	56	73	97	152	508
Samf	5554,1	1975	2700,6	3666,6	6143,51	20039,81
Rel/Fil	4552,25	1853	2330,65	2727,8	4866,56	16330,26
timer/klasse						
Samf	42,72	35,27	36,99	37,80	40,42	39,45
Rel/Fil	35,02	33,09	31,93	28,12	32,02	32,15

Lokale valg:

7. Forventes det, at der skal være en lærer til hver af de enkelte fem fag under fagområdet praktisk-musiske fag?

Svar:

Ja, sådan er det også i dag. Skolerne fordeler lærernes arbejdstid på de enkelte fag ud fra lærernes kvalifikationer og ønsker.

8. Skal den nye bestemmelse i § 12, stk. 3 forstås som, at disciplinerne sløjd, håndarbejde, sang, bevægelse og drama tilsammen er et tværfagligt forløb?

Svar:

Nej, disciplinerne kan tilrettelægges som faglige kurser og/eller som tværfaglige forløb med to eller flere fag og discipliner.

9. Er det korrekt forstået, at begrebet obligatoriske fag dækker over begrebet faglige kurser som bruges forslagets § 12, stk. 3?

Svar:

Nej, begrebet obligatoriske fag betyder, at der skal undervises i faget og dets læringsmål. Faglige kurser betyder, at der kan tilrettelægges undervisning i særlige emner eller områder i kursusforløb f.eks. seksualundervisning, våbenlære, grammatikforløb, nodelære og lignende.

10. Vil Naalakkersuisut udarbejde en læreplan eller retningslinjer for teknologiforståelse, da dette indgår som et valgfag på ældstetrinnet jf. forslagets § 13, stk. 3?

Svar:

Ja, og dette arbejde er påbegyndt i regi af Uddannelsesstyrelsen.

- a. Forventer Naalakkersuisut, at lærere på folkeskolerne vil kunne undervise i en disciplin som kodning under valgfaget teknologiforståelse?

Svar:

Ja. Naalakkersuisut forventer, at der vil være lærere i folkeskolen, der kan varetage undervisningen i valgfaget teknologiforståelse på ældstetrinnet, herunder også kodning. Uddannelsesstyrelsen tilbyder allerede kursusforløb på området ligesom Ilinniarfissuaq og kommunernes udviklingsprojekt "Kivitsisa" også har fokus på teknologiforståelse.

11. Naalakkersuisut bedes kommentere på om nedenstående tabeller er en korrekt gengivelse af de foreslåede bestemmelser inden for lokale valg.

Tablet 1: oversigt over obligatoriske fag, tværfaglige forløb og valgfag fordelt på trin

Trin	Obligatoriske fag (faglige kurser)	Tværfaglige forløb i:	Valgfag
Yngstetrinnet	- Idræt - Kunst	Musik samt Håndværk og Design	
Mellemtrinnet	- Kunst - Idræt - <i>Håndværk og Design</i> - <i>Musik</i> - Hjemkundskab	<i>OBS! Musik samt Håndværk og Design (enten som faglige kurser eller tværfaglige forløb)</i>	
Ældstetrinnet	- Idræt - Hjemkundskab		- Kunst - Håndværk og Design - Musik - Teknologiforståelse - Lokale muligheder

Tablet 2: oversigt over inddeling af fag og discipliner under det praktisk-musiske område

Fagområde:	Det praktisk-musiske område							
Fag:	Hjemkundskab	Musik			Idræt	Kunst	Håndværk og Design	
Disciplin:		Sang	Bevægelse	Drama	Udeliv	Arkitektur	Sløjd	Håndarbejde

Svar:

Ja, det er rigtigt forstået. Vær dog opmærksom på, at obligatoriske fag ikke udelukkende gennemføres som faglige kurser. Vedrørende tabel 2. Disciplinerne under fagene er nævnt særskilt for at gøre opmærksom på, at de skal indgå i faget, f.eks. at arkitektur skal medinddrages i faget kunst.

Teknologiforståelse:

12. Vil Naalakkersuisut sørge for at IT, herunder teknologiforståelse, digital dannelse og digital færden indgår i læreplanerne for alle fag, hvor dette er naturligt?

Svar:

Ja, IT vil indgå i alle fag, hvor det er naturligt i de læreplaner, der er under revision.

Social kontaktordning:

13. Hvordan adskiller den sociale kontaktordning sig fra skolefe-ordningen udover, at den sociale kontaktordning med nærværende forslag stadfæstes ved lov?

Svar:

Skolefe-ordningen var et 3-årigt projekt under det daværende Departement for Familie og Justits, som løb fra 2012 til 2015. Skolerne kunne søge midler til aktiviteter og aflønning af en person på timelærerløn. Skoleåret 2013/2014 søgte kun 4 skoler om midler. Målet for det daværende Departement var, at ordningen skulle blive forankret og finansieret fuldt ud af kommunerne fra skoleåret 2015/2016. På en del skoler, blev skolefe-ordningen afløst af socialrådgiverordninger.

Den sociale kontaktordning i forslaget bliver obligatorisk, og der stilles uddannelsesmæssige krav til funktionen, ligesom den skal tilrettelægges efter lokale behov og muligheder.

14. Henover foråret 2014 skulle en evaluering om skolefeordningen være udarbejdet. Udvalget ønsker at få denne tilsendt.

Svar:

Departementet for Børn, unge og familier oplyser, at ordningen ikke har gennemgået en samlet evaluering, idet evalueringen blev overladt til den enkelte skole. Det kan samtidig oplyses, at det daværende Naalakkersuisut i foråret 2014 besluttede at lukke skolefe-ordningen og overføre de resterende midler fra konto 30.14.29 Forebyggende virksomhed, Aktiviteter målrettet børn kr. 1.040.000 til konto 30.10.45 Særlig indsats på børn- og ungeområdet, Styrket indsats for sagsbehandling af børnesager.

15. Forventer Naalakkersuisut at udarbejde en evaluering af den sociale kontaktordning, når denne har været i brug i en årrække?

Svar:

Indledningsvis skal det anføres, at Naalakkersuisut vurderer det naturligt, at der i forlængelse af vedtagelse af centrale lovgivningsmæssige nyskabelser foretages en vurdering af, hvorledes disse fungerer i praksis. Dette forventes almindeligvis at kunne ske, når de pågældende ordninger har fungeret i nogle år.

Det vurderes derfor også hensigtsmæssigt at foretage en evaluering af den sociale kontaktordning nogle år efter bestemmelsens eventuelle vedtagelse.

En sådan evaluering vil med fordel kunne foretages i samarbejde med kommunerne.

a. Hvis ja, hvornår forventes denne så udarbejdet?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 15.

16. Hvordan vil Naalakkersuisut i praksis føre tilsyn med, at kommunalbestyrelserne opfylder betingelserne i loven?

Svar:

Indledningsvis skal det bemærkes, at der er tale om et overordnet dialogbaseret tilsyn i forhold til kommunernes iagttagelse af lovgivningen på området, og at dette helt overvejende sker på grundlag af muligheden for at indhente nødvendige oplysninger. Dette skal sammenholdes med, at der er tale om et kommunalt ansvarsområde uden for Selvstyrets almindelige instruktionsbeføjelse. Det fremgår desuden af folkeskolelovens § 37, stk. 2, at Naalakkersuisut kan afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger, der anses nødvendige for at kunne varetage sine opgaver efter Inatsisartutloven.

Naalakkersuisuts tilsyn med kommunalbestyrelsens overholdelse af lovgivningen sker i praksis ved at afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger vedrørende forhold, der anses for nødvendige i relation til konkrete problemstillinger, som den centrale myndighed er blevet opmærksom på af egen drift eller fordi brugere eller andre instanser har påpeget særlige problemstillinger. Endvidere foretages tilsynet på baggrund af indsamling af data og statistik, herunder de nævnte 1. oktoberindberetninger, trintestresultater og prøveresultater. Det dialogbaserede tilsyn skal sammenholdes med det forhold, at lovgivningen ikke har udstyret Naalakkersuisut med egentlige retlige instrumenter til at intervenere i kommunalbestyrelsens beføjelser.

Som led i det dialogbaserede tilsyn er Uddannelsesstyrelsen endvidere i løbende dialog med de kommunale skoleforvaltninger gennem flere årlige telefonmøder samt enkelte fysiske møder, hvor også lovgivningsmæssige spørgsmål bliver taget op til drøftelse. Derudover tager man både pædagogiske og lovgivningsmæssige spørgsmål op til diskussion på de årlige skoleledermøder og på kurser afholdt af Institut for Læring og Uddannelsesstyrelsen, hvor f.eks. nye lovgivningsmæssige initiativer bliver fremlagt og drøftet indgående. Endelig bliver Uddannelsesstyrelsen løbende kontaktet af eksempelvis forvaltninger, skoleledere, lærere, skolebestyrelsesmedlemmer, forældre mv., såfremt der er tvivlsspørgsmål om, hvordan forskellige lovgivninger og aftaler skal fortolkes og føres ud i livet. Man kan således sige, at det dialogbaserede tilsyn om kommunernes varetagelse af Inatsisartutloven også omfatter løbende rådgivning og vejledning i, hvordan gældende lovgivning skal fortolkes og efterleves.

Opsummerende kan således siges, at Naalakkersuisuts overordnede tilsyn i dag foregår på især følgende måder:

- ved at afkræve kommunalbestyrelsen oplysninger vedrørende forhold, der anses for nødvendige i relation til konkrete problemstillinger
- ved at afkræve kommunalbestyrelsen årlige statistiske indberetninger om folkeskoleforhold herunder prøver, test og årskarakterer
- løbende dialog ved møder, konferencer, kurser, rådgivning, vejledning eller lignende.

Med venlig hilsen

Peter Olsen